

**Raport anual de performanță
2016
Serviciului Fiscal de Stat**

CUPRINS

<i>Întroducere</i>	3
<i>Capitolul I. Performanță în colectarea veniturilor bugetare</i>	5
<i>Capitolul II. Creșterea încasărilor pe tipuri de impozite și taxe administrate de Serviciul Fiscal de Stat</i>	5
<i>Capitolul III. Arierate recuperate și restanțe diminuate</i>	6
<i>Capitolul IV. Administrare fiscală și acte normative metodologice mai eficiente</i>	7
<i>Capitolul V. Administrarea contribuabililor</i>	11
<i>Capitolul VI. Activitatea de control</i>	13
<i>Capitolul VII. Sesizarea organelor de drept</i>	17
<i>Capitolul VIII. Executarea silită a obligațiilor fiscale</i>	17
<i>Capitolul IX. Măsuri de combatere a corupției și protecționismului</i>	17
<i>Capitolul X. Sistemul de management financiar și control intern public</i>	18
<i>Capitolul XI. Cooperare și asistență internațională</i>	19
<i>Capitolul XII. Reforma Serviciului Fiscal de Stat</i>	20
<i>Capitolul XIV. Utilizarea serviciilor electronice</i>	21

ÎNTRUDUCERE

Serviciului Fiscal de Stat are misiunea de a exercita multitudinea sarcinilor și aspirațiilor orientate spre deservirea eficientă a contribuabililor și prevenirea evaziunilor fiscale. Obiectivul major rămâne în continuare asigurarea colectării și onorării demne de către contribuabili a părții de venituri la plățile administrate de organele fiscale.

Anul 2016 a demonstrat că reforma fiscală declanșată în acest an își va atinge obiectivele de viitor, atât prin prisma încasărilor cât și prin prisma încadrării în calendarul de implementare a restructurării Serviciului Fiscal de Stat și Proiectului de Modernizare a Administrației Fiscale (TAMP), care urmează a fi dezvoltat în parteneriat cu Banca Mondială. Anul 2016 a fost un an deosebit din perspectiva veniturilor colectate.

Serviciul Fiscal de Stat își desfășoară activitatea sub sloganul „Funcționarul fiscal – în serviciul contribuabilului”, ceea ce presupune, în primul rând, dezvoltarea și prestarea serviciilor și asistență de calitate, bazate pe tehnologii informaționale inovative, pe respectul și încrederea contribuabililor, datorate deservirii automatizate performante, reducerii costurilor de îndeplinire a obligațiilor fiscale, profesionalismului angajaților și standardelor înalte de conduită.

Raportul de activitate al Serviciului Fiscal de Stat pentru anul 2016, reprezintă o imagine de ansamblu asupra activităților desfășurate în conformitate cu Planul de activitate al Serviciului Fiscal de Stat pentru anul 2016 racordat la Planul de activitate a Guvernului, Planul de acțiuni al Ministerului Finanțelor, Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere RM-UE, Recomandărilor Fondului Monetar Internațional, Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice, Strategia de deservire a contribuabililor, Strategia de comunicare și actele de colaborare internațională cu partenerii de dezvoltare și omologii instituționali, precum și actele normative în vigoare.

Rezultate notabile obținute în 2016:

Performanța obținută prin creșterea încasărilor la bugetul public național cu 11 % comparativ cu anul precedent.

Elaborarea și aprobarea:

- Strategiei de dezvoltare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2016-2020
- Strategia de dezvoltare IT a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2016-2020
- Strategia de comunicare a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2016-2018
- Strategia de dezvoltare profesională a Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2017-2020.

Implementarea Proiectului de pregătire de Modernizarea Administrării Fiscale (TAMP).

Desfășurarea campaniei de informare a contribuabililor cu genericul:

- 25 martie
- Impozitul pe proprietate

Încheierea actelor de colaborare în domeniul schimbului de informații:

- Memorandum între Serviciul Vamal și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat
- Acordul între Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”
- Acordul între Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării și Inspectoratului Fiscal Principal de Stat
- Acorduri între Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și 102 executori judecătorești

Încheierea acordurilor în vederea realizării Proiectului de modernizare a administrației fiscale (TAMP):

- Acord de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare

- Acord de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a obținut câștig de cauză la Curtea Supremă de Justiție în prima cauza judiciară care a avut ca obiect examinarea legalității aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil a unei persoane fizice.

Prin Legea nr.281 din 16.12.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, s-a aprobat crearea Serviciului Fiscal de Stat prin reorganizarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și absorbirea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, cu punerea în aplicare din 1 aprilie 2017.

I. Performanță în colectarea veniturilor bugetare

Încasările administrate de Serviciul Fiscal de Stat la Bugetul Public Național (BPN) în anul 2016 s-au majorat cu 11% comparativ cu anul 2015. La acest capitol Serviciul Fiscal de Stat a reușit să-și îndeplinească atribuțiile ce-i revin, conform legislației.

În anul 2016 la BPN au fost acumulate venituri în sumă de 27622,1 mil. lei. În raport cu anul 2015, această cifră reprezintă o creștere cu 2743,3 mil. lei sau cu 11,0%. Comparativ cu sarcina de încasări la BPN stabilită Serviciului Fiscal de Stat pentru anul 2016 (27349,6 mil. lei) au fost încasate venituri cu 272,5 mil. lei sau cu 1,0 % mai mult.

În structură, acumulările bugetare administrate de Serviciul Fiscal de Stat se prezintă după cum urmează:

Bugetul de stat

La bugetul de stat în anul 2016 au fost încasate 11548,6 mil. lei, ceea ce constituie cu 1257,5 mil. lei mai mult comparativ cu anul 2015 (fără taxa de licență ca plată unică încasată în anul 2015 de la companiile din domeniul telecomunicațiilor) sau cu 12,2%. Comparativ cu sarcina stabilită (11513,0 mil. lei) au fost acumulate venituri cu 35,5 mil. lei mai mult sau cu 0,3 %.

Bugetele unităților administrativ teritoriale

Și la bugetele unităților administrativ teritoriale în anul 2016 încasările au depășit cu 12,4% rezultatul anului 2015. Astfel, au fost încasate 3266,8 mil. lei, fiind înregistrată o creștere cu 360,1 mil. lei. Sarcina stabilită (3056,26 mil. lei) a fost depășită cu 210,6 mil. lei sau cu 6,9 %.

Bugetul asigurărilor sociale de stat

Tot în anul 2016, în bugetul asigurărilor sociale de stat s-au încasat 9652,8 mil. lei, ceea ce constituie cu 737,8 mil. lei mai mult comparativ cu anul precedent, sau o creștere de 8,3%. În comparație cu sarcina stabilită (9613,7 mil. lei), s-au acumulat venituri cu 39,1 mil. lei mai mult.

Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală

La fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală au fost încasate 3153,9 mil. lei, ceea ce constituie cu 387,9 mil. lei mai mult comparativ cu anul 2015 sau o creștere de 14,0%.

Urmare a rezultatelor menționate, s-a înregistrat creșterea ponderii acumulărilor administrate de Serviciul Fiscal de Stat în BPN (fără transferuri) de la 61,2% în 2015 la 61,7% în anul 2016.

II. Creșterea încasărilor pe tipuri de impozite și taxe administrate de Serviciul Fiscal de Stat

Informația privind analiza încasărilor pe tipuri de venituri în raport cu sarcinile de încasări stabilite și în raport cu încasările anului 2015 se prezintă în următorul tabel:

mii lei

Denumirea	Executarea sarcinii anului 2016						
	Încasat 2015	Sarcina 2016	Încasat 2016	Devieri: încasat 2016 / Sarcina 2016		Devieri: încasat 2016 / încasat 2015	
				+;-	(%)	+;-	(%)
1	2	3	4	5	6	7	8
Impozit pe venit	5 553 641,0	6 449 300,4	6 589 429,0	140 128,6	(102,2%)	1 035 788,1	(118,7%)
Impozite pe bunurile imobiliare	360 720,3	411 818,4	403 487,7	-8 330,6	(98,0%)	42 767,4	(111,9%)
TVA	4 830 402,9	5 248 672,5	5 374 232,8	125 560,3	(102,4%)	543 829,9	(111,3%)
Accize	580 777,7	507 778,1	531 811,5	24 033,4	(104,7%)	-48 966,1	(91,6%)
Taxele pentru resursele naturale	35 576,0	32 708,3	35 016,0	2 307,7	(107,1%)	-560,0	(98,4%)
Taxa pentru folosirea drumurilor	590 579,0	665 860,0	669 720,2	3 860,3	(100,6%)	79 141,2	(113,4%)
Alte impozite și taxe pe mărfuri și servicii	580 940,6	622 377,2	583 048,0	-39 329,1	(93,7%)	2 107,4	(100,4%)
Venituri din proprietate	231 284,5	224 074,5	229 035,9		(102,2%)	-2 248,6	(99,0%)
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	187 783,4	202 312,5	205 907,3		(101,8%)	18 123,9	(109,7%)
Amenzi și sancțiuni	227 958,5	187 810,7	165 857,7		(88,3%)	-62 100,8	(72,8%)
Alte venituri	18 191,9	16 570,4	27 854,6		(168,1%)	9 662,7	(153,1%)
Total BS și BL, inclusiv	13 197 855,8	14 569 283,0	14 815 400,9	248 230,5	(101,7%)	1 617 545,1	(112,3%)
<i>Bugetul de stat</i>	<i>10 291 102,7</i>	<i>11 513 032,9</i>	<i>11 548 558,0</i>	<i>35 525,1</i>	<i>(100,3%)</i>	<i>1 257 455,3</i>	<i>(112,2%)</i>
<i>Bugetele locale</i>	<i>2 906 753,1</i>	<i>3 056 250,1</i>	<i>3 266 842,9</i>	<i>210 592,9</i>	<i>(106,9%)</i>	<i>360 089,8</i>	<i>(112,4%)</i>
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (BASS)	8 914 937,9	9 613 667,3	9 652 789,0	39 121,7	(100,4%)	737 851,1	(108,3%)
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM)	2 765 989,1	3 166 667,9	3 153 889,0	-12 778,9	(99,6%)	387 899,9	(114,0%)
Total BPN	24 878 782,8	27 349 618,2	27 622 078,9	272 460,7	(101,0%)	2 743 296,0	(111,0%)

* în luna noiembrie/decembrie 2015 nu este inclusă taxa de licență de la companiile din domeniul telecomunicațiilor în sumă de 251 mil.lei

III. Arierate recuperate și restanțe diminuate

La situația din 31.12.2016, în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat se înregistrează restanță la plăți de bază la bugetul public național în sumă totală de 948,5 mil.lei, inclusiv:

- la bugetul de stat – 526,0 mil.lei;
- la bugetele locale – 206,7 mil.lei;
- la bugetul asigurărilor sociale de stat – 192,9 mil.lei;
- la fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 22,9 mil.lei.

Comparativ cu situația din 31.12.2015, restanța la plățile de bază la bugetul public național înregistrează diminuare cu 54,0 mil. lei sau cu 5,4 %, inclusiv:

- la bugetul de stat – diminuare cu 33,6 mil. lei sau cu 6,0%;
- la bugetele locale – creștere cu 40,5 mil. lei sau cu 24,4%;
- la bugetul asigurărilor sociale de stat – diminuare cu 52,4 mil. lei sau cu 21,4%;
- la fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – diminuare cu 8,6 mil. lei sau cu 27,2%.

Informația privind dinamica restanței la bugetul public național la situația din 31.12.2016 comparativ cu situația din 31.12.2015 pe principalele tipuri de impozite și taxe se prezintă în următorul tabel:

mii lei

Denumirea impozitelor și plăților restante	Restanța la începutul perioadei	Restanța la sfârșitul perioadei	Devieri: la sfârșitul perioadei / la începutul perioadei	
	31.12.2015	31.12.2016	+;-	%
1	2	3	4	5
Impozit pe venit	237 393,8	199 133,1	-38 260,7	(83,9%)
Impozite pe bunurile imobiliare	67 783,1	48 781,4	-19 001,7	(72,0%)
TVA	362 415,2	384 541,6	22 126,4	(106,1%)
Accize	8 495,8	55 493,1	46 997,3	(653,2%)
Taxele pentru resursele naturale	2 929,4	1 669,3	-1 260,0	(57,0%)
Taxa pentru folosirea drumurilor	6 999,7	6 717,6	-282,1	(96,0%)
Alte impozite și taxe	39 761,1	36 412,9	-3 348,2	(91,6%)
Total BS și BL, inclusiv	725 778,0	732 748,9	6 970,9	(101,0%)
Bugetul de stat	559 601,8	526 047,9	-33 554,0	(94,0%)
Bugetele locale	166 176,2	206 701,1	40 524,9	(124,4%)
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (BASS)	245 323,5	192 916,7	-52 406,7	(78,6%)
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM)	31 419,3	22 864,0	-8 555,3	(72,8%)
Total BPN	1 002 520,8	948 529,6	-53 991,2	(94,6%)

IV. Administrare fiscală și acte normative metodologice

Pe parcursul anului activitatea fiscală s-a evidențiat prin dinamică sporită în metodologia și îmbunătățirea normelor de administrare fiscală.

1. Amendamente aprobate la Codul fiscal:

- 1.1. Creșterea de capital.
- 1.2. Concretizări asupra aspectelor modului de aplicare a regimului de impunere a angajaților din domeniul IT.
- 1.3. Prevederi care exclud dreptul la trecerea în cont a sumelor TVA aferente procurărilor de mărfuri, servicii destinate livrărilor care nu constituie obiect al impunerii, cum sunt:
 - a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere sau în cadrul regimului de antrepozit vamal;
 - b) venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing.

1.4. Stabilirea mecanismului de atribuire la decontări cu bugetul a sumelor TVA aferente procurărilor de mărfuri, servicii aflate în stoc la contribuabil, pentru care a fost modificat regimul fiscal privind TVA – din scutit în impozabil sau invers.

1.5. Pentru livrările care se efectuează regulat pe o perioadă de cel puțin 6 luni calendaristice consecutive a fost stabilit dreptul trecerii în cont a TVA în perioada fiscală în care a fost efectuată livrarea, cu condiția că factura fiscală a fost primită de cumpărător nu mai târziu de data de 10 a lunii următoare cele în care a avut loc livrarea.

1.6. În scopul racordării legislației fiscale naționale la legislația și practica Uniunii Europene, majorarea bazei impozabile, precum și legalizarea utilizării softurilor licențiate și a altor obiecte de proprietate intelectuală, a fost anulată scutirea de TVA pentru serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberarea de brevete, serviciile referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe.

1.7. Au fost introduse modificări în condițiile privind beneficierea de scutirea de TVA pentru activele materiale pe termen lung destinate includerii în capitalul social, fiind stabilită interdicția înstrăinării sau transmiterii în folosință sub orice formă prevăzută de legislație atât integral, cât și părți componente ale activelor materiale pe termen lung pentru care contribuabilul a beneficiat de facilitatea fiscală respectivă.

1.8. Pentru situații în care plătitorul de accize nu prezintă declarația privind accizele pentru două perioade fiscale consecutive, a fost stabilit dreptul Serviciului Fiscal de Stat de a iniția de sine stătător procedura de anulare a înregistrării subiectului impunerii cu accize.

1.9. Modificarea și completarea Codului fiscal, în partea ce ține de impozitul pe bunurile imobiliare, a taxelor locale, a taxelor pentru resursele naturale și taxelor rutiere, aprobate prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr. 472-477 din 27 decembrie 2016).

2. Revizuirea actelor normative în domeniul administrării fiscale:

- Hotărârea Guvernului nr.836 privind aprobarea formularului-tip aferent activității și veniturilor nerezidenților și a modului de completare a acestuia, aprobată la 5 iulie 2016;
- Hotărârea Guvernului nr.4 din 18.01.2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.101 din 5 februarie 2013;
- În Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013 au fost operate amendamente prin Hotărârea Guvernului nr.1392 din 22.12.2016, care specifică modificarea listei confirmative pentru beneficierea restituirii TVA pentru unele tipuri de livrări, precum și micșorarea termenului destinat pentru acțiuni de control de la 37 până la 30 de zile;
- Modificarea și completarea Legii nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător, vizavi de desfășurarea activității în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător, cu condiția desfășurării acesteia pe teritoriul piețelor autorizate prin decizia consiliului local, aprobate prin Legea nr. 278 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial nr. 472-477 din 27 decembrie 2016).

Strategia de dezvoltare a SFS pentru anii 2016-2020, a fost aprobată de către Colegiul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova prin Extrasul procesului-verbal nr.4/1 din 03.08.2016.

Elaborarea Strategiei a facilitat stabilirea unei viziuni clare de viitor a SFS. Iar prin implementarea acesteia, va fi asigurată sporirea eficienței activității administrației fiscale și majorarea veniturilor la buget, care vor fi asigurate prin unificarea SFS, excluderea activităților improprii și reorganizarea instituțională cu accent pe specializarea pe domenii funcționale. Totodată, vor fi diminuate prejudiciile aduse bugetului de fraudele fiscale, prin depistarea schemelor de evaziune fiscală.

Prin implementarea sistemului informațional integrat va fi asigurată minimizarea costurilor de administrare fiscală și sporirea calității serviciilor prestate contribuabililor. Totodată va fi diminuat

impactul negativ al fenomenului de creștere a fluctuației de personal prin îmbunătățirea și automatizarea proceselor operaționale.

Strategia de comunicare a SFS pentru anii 2016-2018, a fost aprobată prin Ordinul IFPS nr.564 din 30.06.2016.

Implementarea acestei Strategii urmărește promovarea unei relații de empatie atât cu exteriorul (contribuabilii, mass-media, instituții publice și private etc.), cât și cu proprii angajați, premise importante pentru creșterea eficienței activității de administrare.

3. Acte normative procedurale, în domeniul administrării fiscale:

- Ordinul nr.455 din 17.05.2016 cu privire la aprobarea formularelor de dări de seamă cu privire la dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni și defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale;
- În Ordinul Ministerului Finanțelor privind aprobarea formularului facturii fiscale și a Instrucțiunii de completare a ei nr.115 din 6 septembrie 2010 au fost operate modificări prin Ordinele Ministrului Finanțelor nr.100 din 22.07.2016 și nr.123 din 21.09.2016, care stabilește procedura de eliberare a seriei și diapazonului de numere pentru imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale;
- IFPS a emis Ordinele nr.80 din 02.02.2016 și nr.1142 din 07.11.2016 prin care a ajustat măsurile ce urmează a fi întreprinse de către subdiviziunile teritoriale la compartimentul administrarea taxei pe valoarea adăugată, reieșind din modificarea business – proceselor aferente eliberării seriei și diapazonului de numere pentru facturi fiscale, precum și ajustarea produselor informaționale deținute de SFS în domeniul administrării plătitorilor TVA;
- Prin Ordinul IFPS nr.09 din 20.01.2016 despre examinarea materialelor privind restituirea sumelor TVA la livrările stabilite la art.104 lit. c) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 a fost ajustată procedura de perfectare a documentelor de plată în cazurile de restituire a TVA în adresa misiunilor diplomatice;
- Prin Indicația IFPS nr.37 din 11.05.2016 cu privire la modul de documentare în cazul stabilirii metodei de realizare a restituirii TVA, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a standardizat acțiunile colaboratorilor SFS implicați în procedura de restituire a TVA în cazul stabilirii metodei de realizare a restituirii TVA (cu sau fără control);
- Prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 138 din 31 decembrie 2016 a fost aprobat formularul avizului de plată la impozitul pe avere (MO nr. 379-386/1828 din 04.11.2016);
- Prin Ordinul IFPS nr. 886 din 23.09.2016 cu privire la modificarea și completarea Ordinului IFPS nr. 521 din 23.06.2015 a fost revizuit formularul dării de seama TFZD 15 (MO nr. 338-341/11617 din 23.09.2016);
- Prin Ordinul IFPS nr. 1034 din 27.10.2016 a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de administrare a impozitului pe avere prin intermediul Sistemul Informațional Automatizat „Impozit pe avere”.

În scopul realizării acțiunilor privind implementarea Conceptului de modernizare a controlului fiscal aprobat prin Ordinului IFPS nr.1982 din 30 septembrie 2013, în partea ce ține de elaborarea Manualului de control fiscal, au fost aprobate:

- Recomandări metodice cu privire la particularitățile controlului fiscal în domeniul agriculturii și industriei alimentare, aprobate prin Ordinul IFPS nr.548 din 30 iunie 2016;
- Recomandări metodice cu privire la particularitățile controlului fiscal în domeniul transportului, aprobate prin Ordinul IFPS nr.459 din 19 mai 2016;
- Recomandări metodice cu privire la particularitățile controlului fiscal în domeniul construcțiilor, aprobate prin Ordinul IFPS nr.176 din 10 martie 2016;
- Recomandări metodice cu privire la particularitățile controlului fiscal în domeniul tehnologiilor informaționale, aprobate prin Ordinul IFPS nr.537 din 13 iunie 2016.

Recomandările metodice aprobate stabilesc metodele și tehnicile de organizare și exercitare a controlului fiscal pe domenii de activitate, de perfectare a rezultatelor aferente controalelor efectuate, cu precizarea întregii proceduri de documentare, prezentându-se tipurile de verificări, particularitățile aferente fiecăreia dintre ele și, care, servesc drept călăuză pentru funcționarii Serviciului Fiscal de Stat în cadrul efectuării controlului fiscal la întreprinderile din sectorul IT, transport, construcții și agriculturii și industriei alimentare.

Totodată, în scopul aplicării univoce a legislației în cadrul examinării încălcării fiscale au fost aprobate prin Ordinul IFPS nr.607 din 30 iunie 2016 Recomandările metodice privind aplicarea sancțiunilor pentru încălcarea legislației fiscale.

De asemenea, prin Ordinul IFPS nr.458 din 19 mai 2016 a fost aprobat Regulamentul cu privire la efectuarea controlului în cadrul căruia este posibilă depistarea încălcării legislației, elaborat în scopul stabilirii procedurii unice de efectuare a controlului fiscal, eficientizării administrării fiscale și asigurării respectării legislației în vigoare în partea ce ține de aplicarea amenzilor și monitorizării încălcărilor legislației, depistate în cadrul controalelor efectuate. În scopul aducerii în concordanță ca urmare a modificării legislației, la ordinul respectiv au fost efectuate modificări și completări prin Ordinele IFPS nr. 765 din 10.08.2016 și nr. 1297 din 12.12.2016. De asemenea, prin Ordinul IFPS nr.1415 din 23.12.2016 Regulamentul cu privire la efectuarea controlului în cadrul căruia este posibilă depistarea încălcării legislației aprobat prin Ordinul nr.458 din 19 mai 2016, a fost completat cu capitolul V¹ „Efectuarea verificărilor la contribuabilii mari persoane fizice și juridice cu persoanele interdependente”.

Prin Ordinul IFPS nr. 1289 din 06.12.2016 cu privire la aprobarea formularelor de citații (Monitorul Oficial nr. 423-429/2095 din 09.12.2016) au fost aprobate formularele:

- citație la organul fiscal;
- citație privind examinarea cazului de încălcare a legislației;
- citație bancară.

A fost elaborat Regulamentul cu privire la înregistrarea centrelor de asistență tehnică pentru MCC, remis pentru înregistrare la Ministerul Justiției.

Promovarea proiectului de Lege privind completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Urmare a efortului comun depus de Ministerul Finanțelor și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat s-a reușit promovarea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 care a fost elaborat în scopul realizării Programului de activitate a Guvernului Republicii Moldova 2016-2018 în partea ce ține de administrarea fiscală. Acest proiect de lege împreună cu modificările legislative în partea ce ține de revizuirea statutului juridic a organelor fiscale, au constituit un pachet de acte legislative care au avut drept scop consolidarea capacităților de administrare a impozitelor și taxelor de către Serviciului Fiscal de Stat și de dezvoltare a capacității de prevenire a riscurilor.

Învestirea Serviciului Fiscal de Stat cu competența de constatare a infracțiunilor prevăzute la art. 241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal este o măsură care contribuie la executarea acțiunilor stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07.10.2014 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

În proiectul de lege sunt stabilite drepturile care derivă din calitatea de organ de constatare a infracțiunii.

Atribuirea competenței SFS de constatare a infracțiunilor prevăzute de art. 241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal nu va transforma SFS în organ de ocrotire a normelor de drept, dar va face posibil ca lucrul și efortul depus de organul fiscal să fie util organului de urmărire penală.

Proiectul de lege a fost susținut de către Procuratura Generală a RM și de către Ministerul Afacerilor Interne al RM.

V. Administrarea contribuabililor

Evidența contribuabililor

Conform informației înregistrate în Registrul fiscal de stat, la situația din 31.12.2016 sunt înregistrați 371941 contribuabili - agenți economici, în micșorare cu 93493 față de 465434 contribuabili înregistrați la situația din 31.12.2015. Diminuarea numărului mare de contribuabili se explică prin aplicarea prevederilor art.36 alin.(5) din Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier), care stabilește radierea din oficiu a gospodăriilor țărănești, care nu au efectuat reînregistrarea conform Legii menționate, precum și modificările efectuate la art.26 și 31¹ din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali care stabilește radierea din oficiu a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali care, în decurs de 12 luni de la data înregistrării sau pe parcursul ultimilor 3 ani, nu au prezentat dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, nu au efectuat operațiuni pe niciun cont bancar, nu au datorii la bugetul public național, nu sunt înregistrați în calitate de contribuabil al TVA și nu au înregistrate la Serviciul Fiscal de Stat mașini de casă și de control cu memorie fiscală.

Astfel, în perioada anului 2016 au fost radiați din oficiu 89063 contribuabili, din care 84387 – gospodării țărănești și 4676 - persoane juridice și întreprinzători individuali.

Totodată, în perioada anului 2016 au fost luați la evidență fiscală 8100 contribuabili - agenți economici.

Impozitul pe venit

În perioada trimestrului I 2016, Serviciul Fiscal de Stat a desfășurat compania de informare a contribuabililor în partea ce ține de onorarea obligațiilor aferente impozitului pe venit, fiind desfășurată sub sloganul „Fii conștiincios – achită impozitul pe venit până la 25 martie curent”.

Ca urmare, în termenul stabilit de legislație (25 martie), organele Serviciului Fiscal de Stat au asigurat recepționarea a 269 665 de Declarații cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2015 depuse de contribuabili, sau cu 14 271 de Declarații mai mult comparativ cu perioada similară a anului 2014.

De asemenea, este de menționat și faptul că din numărul total de Declarații depuse, declararea veniturilor pentru anul 2015 s-a efectuat de 173 345 de persoane fizice sau mai mult cu 9 391 persoane decât în perioada de raportate a anului 2014.

Concomitent, menționăm că suma obligațiilor aferente impozitului pe venit ce au fost achitate de către cetățeni către data de 25 martie 2016 a constituit 77,1 mil.lei sau mai mult cu 21,1 mil.lei comparativ cu perioada similară a anului precedent (25 martie 2015- 56,0 mil.lei).

Vizavi de numărul declarațiilor depuse de către contribuabilii – persoanele juridice și persoanele fizice ce practică activitatea de întreprinzător menționăm, că se constată o majorare de 4880 declarații depuse în perioada de gestiune comparativ cu cea a anului 2015.

Creșterea gradului de conformare fiscală, în partea ce se referă la obligațiile aferente impozitului pe venit, se datorează unei campanii de informare vaste desfășurate de Serviciul Fiscal de Stat, precum și a prestării serviciului modernizat „Declarația precompletată” în rîndul contribuabililor persoane fizice – cetățeni, care permite generarea declarației în baza datelor care deja se regăsesc în sistemul informațional fiscal, cu posibilitate de completare (după caz), contribuabilul doar semnînd această declarație, confirmînd validarea/veridicitatea ei și expediind-o în modul stabilit.

Încasări:

Impozitul pe venit

Pentru perioada ianuarie-decembrie 2016 încasările impozitului pe venit la BPN au constituit 6 589,4 mil.lei sau mai mult față de nivelul încasărilor din aceeași perioadă a anului precedent cu 1 035,7 mil.lei (18,7 %).

Bugetul asigurărilor sociale de stat

În perioada ianuarie-decembrie la bugetul asigurărilor sociale de stat au fost încasate contribuții de asigurări sociale administrate de SFS în mărime de 9 652,7 mil.lei.

În raport cu perioadă similară a anului 2015 s-a stabilit o majorare a încasărilor la bugetul asigurărilor sociale de stat de 8,3 % mai mult sau cu 737,8 mil.lei.

Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală

În perioada ianuarie-decembrie, la FAOAM, au fost încasate prime de asigurări obligatorii de asistență medicală în mărime de 3 153,8 mil.lei.

În raport cu perioada similară anului 2015 s-a constatat o majorare a încasărilor cu 14,0 % sau mai mult cu 387,8 mil.lei.

Accizele

Pe parcursul anului 2016, la bugetul public național au fost încasate accize aferent livrărilor efectuate pe teritoriul țării, administrate de Serviciul Fiscal de Stat, în sumă de 531,81 mil.lei, ceea ce este cu 48,96 mil.lei (sau cu -8,43%) mai puțin comparativ cu perioada de gestiune a anului 2015 (580,77 mil.lei).

La situația din 31.12.2016 sînt înregistrați 351 subiecți impozabili, în perioada anului 2016 statut de plătitor a accizelor au obținut 12 agenți economici.

Taxa pe valoare adăugată

Pe parcursul anului 2016, la bugetul public național a fost încasată TVA aferentă livrărilor efectuate pe teritoriul țării, administrată de Serviciul Fiscal de Stat, în sumă de 5 374,23 mil.lei, ceea ce este cu 543,82 mil.lei (sau cu 11,3%) mai mult comparativ cu perioada de gestiune a anului 2015 (4 830,40 mil.lei).

La situația din 31 decembrie a anului 2016 sunt înregistrați 25490 subiecți impozabili cu TVA. Este de menționat că, totalul agenților economici înregistrați la situația din 1 ianuarie 2016 constituia 23 623 deținători de statut de plătitor de TVA.

Din luna ianuarie pînă în luna decembrie a anului 2016 au fost înregistrați ca plătitori de TVA 2 104 agenți economici și anulați ca plătitori de TVA 783 agenți economici.

Impozitul pe avere

Prin Legea nr. 138 din 17.06.2016 (MO nr. 184-192/401 din 01.07.2016) în Codul fiscal a fost introdus un nou titlu - titlul VI¹ „Impozitul pe avere”.

În vederea asigurării implementării impozitului pe avere și organizării eficiente a procesului de administrare a acestuia a fost elaborat Sistemul Informațional Automatizat „Impozit pe avere”.

Organizarea procesului de lucru în partea ce ține de impozitul pe avere, a fost descris prin Regulamentul cu privire la modul de administrare a impozitului pe avere prin intermediul Sistemul Informațional Automatizat „Impozit pe avere”, aprobat prin Ordinul IFPS nr.1034 din 27.10.2016.

Totodată, a fost elaborat formularul avizului de plată la impozitul pe avere și aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 138 din 31.10.2016 (MO nr. 379-386/1828 din 04.11.2016).

Impozitul pe avere se aplică asupra averii sub formă de bunuri imobiliare cu destinație locativă și căsuțe de vacanță (cu excepția terenurilor), aflate în proprietatea persoanelor fizice, în cazul în care întrunesc cumulativ ambele condiții, valoarea estimată constituie 1,5 milioane lei și mai mult, și suprafața totală constituie 120 m² și mai mult.

La situația din 1 noiembrie 2016, conform informației prezentate de către Î.S. „Cadastru” 2893 persoane fizice au devenit subiecți ai impunerii cu impozitul pe avere, dintre care 2638 contribuabili (91,2 %) își au înregistrat domiciliul în raza de administrare a IFS pe mun. Chișinău.

Suma impozitului pe avere calculată pentru anul 2016 a constituit 52,68 mil.lei, totodată suma încasată pe parcursul anul 2016 a constituit 34,83 mil.lei.

Patenta de întreprinzător

Pe parcursul anului 2016 au fost eliberate 16161 patente de întreprinzător și prelungite 78958 patente. La situația din 31.12.2016, au fost valabile 17535 patente. Inclusiv în domeniul „Comerțul cu amănuntul” au fost eliberate 10746 patente și prelungite 58028, la situația din 31.12.2016 au fost valabile 11454 patente în domeniul „Comerțul cu amănuntul”, ceea ce constituie 65,32 % din totalul patentelor valabile.

Urmare a modificărilor efectuate prin Legea nr. 278 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial nr. 472-477 din 27 decembrie 2016), desfășurarea activității în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător, a fost prelungită până la data de 31 decembrie 2018, cu condiția desfășurării acesteia pe teritoriul piețelor autorizate prin decizia consiliului local.

Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a contribuabililor

Pe parcursul anului 2016, au fost desfășurate acțiuni de popularizare a societății, menite să intensifice relația dintre Serviciul Fiscal de Stat și contribuabil. Astfel, au fost organizate: campania de informare cu genericul „**25 martie**” și campania de informare „**Impozitul pe proprietate**”. Pentru realizarea obiectivului s-a decis a acționa pe trei piste de bază aflate la dispoziția SFS: acțiuni de popularizare, de colaborare cu mass-media în scopul popularizării, instruirea angajaților și educarea contribuabililor.

Toate componentele au fost focusate pe o singură direcție prin urmare fiind atins obiectivul stabilit..

La data de 19 decembrie 2016 a avut loc Masa rotundă cu genericul „**Serviciile fiscale electronice: realizări și perspective**”. În cadrul acestui eveniment, au fost prezentate realizările obținute și impactul serviciilor fiscale electronice în activitatea desfășurată de întreprinzători, precum și procesele novatorii care urmează a fi realizate, pe parcursul anului viitor, în domeniul administrării fiscale.

Un proiect de bun augur, care va contribui substanțial la educarea „viitorilor contribuabili” în spiritul civismului fiscal, a fost identificat cu genericul „**Inițierea în educația fiscală**” pentru elevii claselor a IX-a și a XII-a. Astfel, a fost elaborat ulterior diseminat pe întreg teritoriu suportul informațional necesar instruirii date.

Prin Ordinul IFPS nr.379 din 18.04.2016 a fost aprobat „**Ghidul contribuabilului începător – aspecte fiscale**”. Acest ghid oferă o prezentare generală a aspectelor fiscale în desfășurarea activității de întreprinzător, constituind și un suport pentru inițierea unei afaceri.

Dezvoltarea capacităților, în materie fiscală, a funcționarilor fiscali prin organizarea și desfășurarea instruirilor continue

În vederea creșterii gradului de profesionalism a angajaților Serviciului Fiscal de Stat, în perioada semestrului II ale anului 2016, au fost organizate „**Forumurile regionale**” cu funcționarii fiscali. Scopul acestui eveniment fiind schimbul de experiență a angajaților diferitor oficii teritoriale din diferite regiuni, generată de fluxul de informații pe aspecte ambigue sau neclare în activitatea IFS teritoriale.

VI. Activitatea de control

Pe parcursul anului 2016, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost efectuate 41 897 controale fiscale (inclusiv 16 376 controale fiscale la cererea persoanelor fizice), cu 15 039 controale fiscale mai puțin comparativ cu perioada similară a anului precedent, sau cu 26,4 % mai puțin.

Suma impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere și altor plăți, inclusiv sancțiunile calculate suplimentar la buget în rezultatul controalelor fiscale constituie 2 704 168,82 mii lei, ceea ce este cu 1 233 954,52 mii lei sau cu 54 % mai mult față de perioada similară a anului precedent, inclusiv sume calculate prin metode și surse indirecte constituie 2 204 575,16 mii lei.

În perioada anului 2016 de către Serviciul Fiscal de Stat au fost efectuate controale fiscale operative cu scopul verificării respectării legislației fiscale de către contribuabili, inclusiv cu verificarea persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător ilicită. În perioada menționată au fost efectuate 2 571 controale fiscale operative, dintre care rezultative 1 921. În rezultatul controalelor au fost aplicate sancțiuni în sumă de 5 796,17 mii lei, achitate 2 839,8 mii lei (diminuate cu sancțiunile fiscale micșorate conform prevederilor art.234 (2) din Codul fiscal).

De asemenea, Serviciul Fiscal de Stat a întreprins acțiuni permanente de depistare și sancționare a cazurilor de desfășurare ilicită a activității de întreprinzător. Astfel, în rezultatul verificărilor au fost întocmite 6 710 procese-verbale contravenționale pentru desfășurarea activității ilicite, cu aplicarea sancțiunilor în sumă de 7 617,8 mii lei, achitate sancțiuni în sumă de 3 345,25 mii lei (diminuate cu sancțiunile fiscale micșorate conform prevederilor art.34 (3) din Codul contravențional). Din persoanele fizice constatate au fost aduși în cadrul legal 2 880 de contribuabili:

- ✓ prin eliberare a 2 130 patente de întreprinzător;
- ✓ prin angajarea a 604 persoane în calitate de salariați;
- ✓ prin înregistrarea a 34 întreprinderi individuale;
- ✓ prin înregistrarea a 47 societăți cu răspundere limitată;
- ✓ prin înregistrarea a 65 gospodării țărănești.

În cadrul acțiunilor de control desfășurate în perioada anului 2016, având în vedere acțiunea Legii nr. 18 din 04.03.2016, accentul primordial a fost stabilit pe desfășurarea acțiunilor de control ample care să cuprindă un gen de activitate cu risc sporit de evaziune fiscală, fiind asigurată și conlucrarea cu organele de drept. Astfel din cazurile specifice de control fiscal desfășurate menționăm:

1. Controale fiscale la agenții economici care activează în domeniul fabricării alcoolului etilic

Au fost efectuate 2 controale fiscale la un contribuabil din domeniul fabricării alcoolului etilic, în rezultatul căruia au fost calculate suplimentar obligațiuni fiscale în sumă totală de 95,8 mil.lei.

2. Controale fiscale la agenții economici care activează în domeniul jocurile de noroc

Un domeniu specific monitorizat și verificat, inclusiv de comun cu organele de drept sau în temeiul sesizărilor recepționate de la instituțiile de forță a constituit activitatea în domeniul jocurilor de noroc cu exploatarea automatelor de joc cu câștiguri bănești și pariuri.

Cu referire la subiectul dat este de menționat că măsurile de monitorizare și control sau manifestat prin:

- efectuarea controalelor fiscale la 6 agenți economici, în rezultat fiind calculate suplimentar la buget obligațiuni în sumă de 20 842,8 mii lei;
- la 10 agenți economici s-au efectuat controale fiscale operative, în consecință fiind aplicate sancțiuni în sumă de 102 500 lei;
- instituite posturi fiscale mobile la 6 întreprinderi.

3. Acțiuni de verificare a transportului în regim taxi

În perioada 19.12.2016 – 30.12.2016, IFPS a dispus efectuarea de către IFS teritoriale a controalelor fiscale prin metoda verificării operative, de comun cu subdiviziunile structurale ale Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul Național de Patrulare) și Agenția Națională Transport Auto privind activitatea ilicită de transport de pasageri pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Administrarea contribuabililor mari

Pe parcursul anului 2016 cu referire la administrarea contribuabililor mari au fost examinate 171 de materiale de control (proiecte de decizii, acte, etc.).

Au fost expediate/înmânate 170 citații contribuabililor invitați la examinarea cazurilor de încălcare a legislației. În rezultat au fost emise 180 de decizii ale IFPS pe marginea cazurilor de încălcare a legislației din care 4 decizii privind clasarea cazului de încălcare fiscală, 9 decizii de prelungire a termenului de examinare a cazului de încălcare fiscală din motivul necesității soluționării juste a cazurilor de încălcare fiscală în urma adresărilor prezentate conducerii IFPS.

Angajații IFPS au participat în 171 de cazuri la procesul de examinare a cazurilor de încălcare a legislației și adoptarea Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației de comun cu conducerea IFPS.

Suma obligațiilor fiscale calculate suplimentar în rezultatul controalelor în perioada de raportare a constituit **90266663 lei**, inclusiv impozite și taxe - 29893181 lei, penalități - 6586555 lei și amenzi - 53622601 lei. Suma medie a calculărilor suplimentare a obligațiilor fiscale în medie la un control fiscal total efectuat constituie – 1762367 lei.

Administrarea persoanelor fizice

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, aplicând prevederile Codului Fiscal, a calculat circa 9 milioane lei suplimentar la buget, în rezultatul unei estimări indirecte a veniturilor unei persoane fizice, domiciliată în mun. Chișinău. Acest fapt a fost posibil grație introducerii unor modificări la capitolul 11¹ din Codul Fiscal al Republicii Moldova „Metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice” și eficientizării procedurii de administrare fiscală.

Astfel, începând cu anul 2013, IFPS deține atribuția de estimare a veniturilor impozabile ale persoanelor fizice și prin metode indirecte, utilizând, în acest scop, informația de la surse indirecte de informare specificate în art.226¹¹ din Codul Fiscal al Republicii Moldova.

Potrivit acestuia, persoanele care obțin, în perioada unui an fiscal, proprietăți și efectuează cheltuieli fără să declare toate veniturile impozabile, sunt supuse controlului fiscal prin aplicarea metodelor indirecte. Diferența constatată urmează a fi impozitată conform legislației în vigoare.

În rezultatul unei astfel de estimări, realizate în anul 2012, IFPS a efectuat un control fiscal la o persoană fizică din capitală. Aceasta a avut intrări de mijloace bănești de câteva zeci de milioane lei, în conturile bancare personale, pe perioada fiscală 2012. În același timp, persoana fizică nu a prezentat documente confirmative, care ar explica proveniența acestor bani. Respectiv, mijloacele financiare care au fost depuse în conturile bancare, din surse neidentificate, au fost calificate drept venit impozabil estimat anul 2012.

Urmare a controlului fiscal au fost calculate impozite pe venit în sumă de **4,21** milioane lei, sancțiuni în valoare de **4,21** milioane lei și dobândă de întârziere de **416** mii lei.

În acest caz, persoana fizică a depus cerere în judecată pentru a anula decizia IFPS, însă în final, Curtea Supremă de Justiție s-a expus irevocabil în favoarea IFPS. Acest fapt confirmă că organul fiscal a aplicat legal și corect prevederile Codului Fiscal al RM și procedura de estimare a obligațiilor fiscale prin metode și surse indirecte este funcțională.

Activitățile de conformare voluntară a contribuabililor

Activitățile de conformare voluntară au drept scop majorarea nivelului de disciplină fiscală a contribuabililor, prin promovarea continuă a spiritului de conformare voluntară a contribuabililor la declararea și achitarea în termen a obligațiilor fiscale.

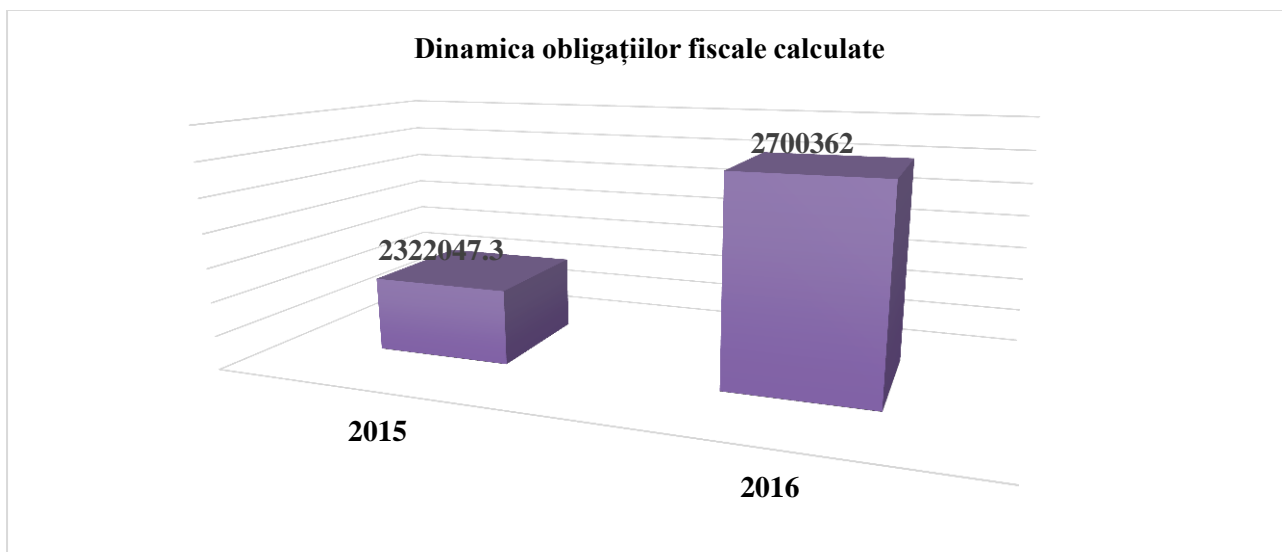
Serviciul Fiscal de Stat, în scopul preîntâmpinării posibilelor cazuri de prejudiciere a bugetului de stat, asigură monitorizarea continuă a indicatorilor de rezultat și activitate a contribuabililor incluși în Programul de conformare voluntară.

Măsurile, acțiunile și procedeele utilizate de către inspectoratele fiscale de stat teritoriale/Direcția generală administrarea contribuabililor mari, care au purtat un caracter de prevenire, aplicate în privința contribuabililor, s-au manifestat prin:

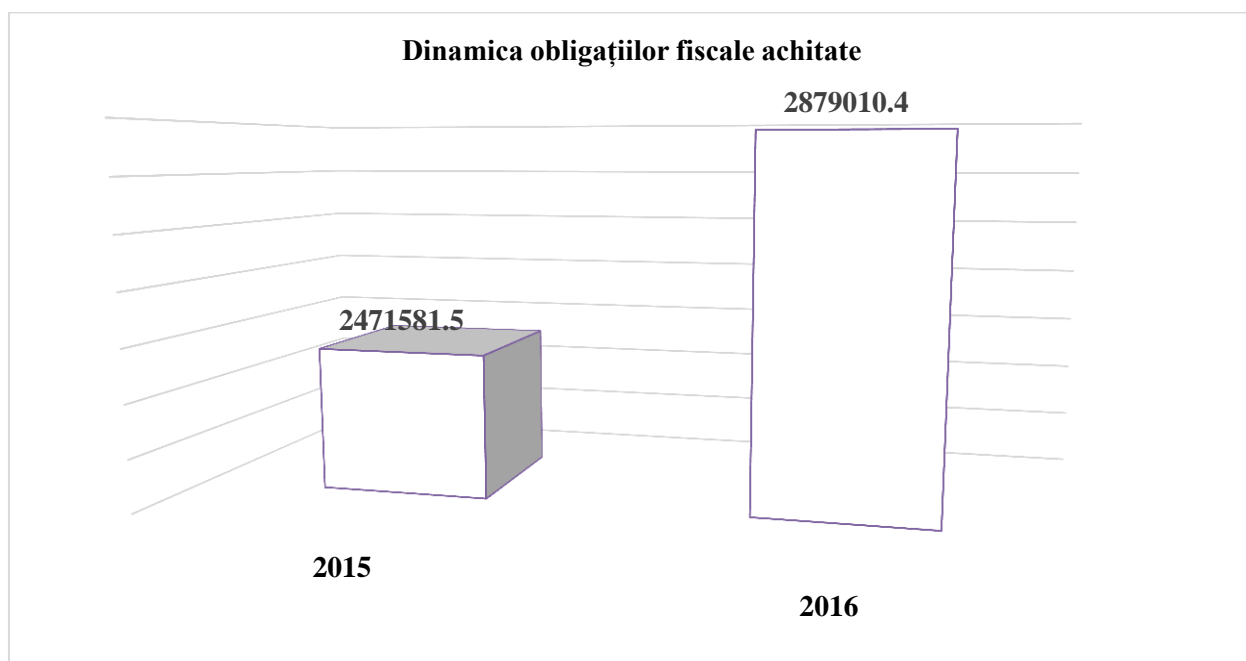
- expedierea/înmânarea a 6 885 scrisori de conformare;
- organizarea și desfășurarea a 3 812 ședințe de conformare cu persoanele cu funcții de răspundere ale contribuabililor;
- organizarea și desfășurarea a 1 339 ședințe de conformare ramurale;
- organizarea și desfășurarea a 1 258 ședințe de asistență metodologică;
- efectuarea a 1 227 vizite fiscale, și/sau stabilirea unor date de ordin general despre activitatea contribuabililor.

Ca rezultat al acțiunilor întreprinse de către inspectoratele fiscale de stat teritoriale/Direcția generală administrarea contribuabililor mari, față de entitățile incluse în Programul de conformare, se constată că, în total, pe Republică:

- Obligațiile fiscale calculate la bugetul public național pentru anul 2016 constituie 2 700 362 mii lei, ce este cu 378 314,7 mii lei mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent – majorarea cu **16,3 %**;

- Obligațiile fiscale achitate la bugetul public național pentru anul 2016 constituie 2 879 010,4 mii lei, ce este cu 407 428,9 mii lei mai mult comparativ cu anul precedent – majorarea cu **16,5 %**.

Statistica posturilor fiscale

În perioada anului 2016, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost monitorizate 341 de posturi fiscale (mobile – 298, staționare – 39 și electronice - 4), din care 231 au fost instituite pe parcursul anului, iar 110 posturi fiscale au fost instituite în perioadele precedente, iar activitatea acestora s-a efectuat inclusiv și în 2016.

În perioada similară a anului precedent au fost monitorizate 224 de posturi fiscale, constatându-se o creștere în anul 2016 cu 117 posturi fiscale față de 2015.

VII. Sesizarea organelor de drept

În anul 2016 au fost remise 313 denunțuri în adresa organelor de ocrotire a normelor de drept privind constatarea elementelor constitutive de infracțiune în rezultatelor controalelor fiscale efectuate în cadrul cărora au fost recalculat impozite și taxe în sumă totală 1 279 mil.lei.

În scopul prevenirii și contracarării activității ilicite de întreprinzător, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost întocmite 6710 procese-verbale contravenționale.

În perioada de 12 luni ale anului 2016, Serviciul Fiscal de Stat a participat în instanțele de judecată pe 1433 de dosare, dintre care:

- **finalizate - 848** cauze judiciare sau **59,18 %** din numărul total de dosare inclusiv:
 - în *favoarea* Serviciul Fiscal de Stat - 627 cauze sau 73,94 % din cauze definitive;
 - în *defavoarea* Serviciul Fiscal de Stat - 221 cauze sau 26,06 % din cauze definitive;
- **în proces de examinare - 585** dosare sau **40,82 %** din numărul total de dosare.

VIII. Executarea silită a obligațiilor fiscale

În scopul stingerii obligațiilor fiscale ale contribuabililor restanțieri, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost aplicate modalitățile de executare silită prevăzute de Codul fiscal, prin intermediul cărora, la situația din 31.12.2016, au fost încasate 974,2 mil.lei, sau cu 95,1 mil.lei mai mult față de 31.12.2015, dintre care:

- 844,4 mil.lei încasate din conturile bancare ale restanțierilor și debitorilor acestora, sau cu 134,3 mil.lei mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent;
- 70,2 mil.lei au fost ridicate mijloace bănești din casieriiile agenților economici restanțieri, sau cu 13,2 mil.lei mai puțin față de aceeași perioadă a anului precedent;
- 57,1 mil.lei achitate benevol de restanțieri drept rezultat al aplicării sechestrelor pe bunurile deținute sau cu 25,4 mil.lei mai puțin față de aceeași perioadă a anului precedent;
- 2,6 mil.lei încasate în urma comercializării bunurilor sechestrate sau cu 0,6 mil.lei mai puțin față de 31.12.2015.

De la începutul anului 2016 au fost înaintate 21747 dispoziții de suspendare a operațiunilor la conturile bancare la 14314 agenți economici.

De asemenea, remarcăm că, la situația din 31.12.2016 sunt sechestrate bunuri ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale în valoare de 180,4 mil.lei, care vor fi comercializate, iar sumele încasate vor fi vărsate la buget.

IX. Măsuri de combatere a corupției și protecționismului

În scopul executării prevederilor Legii nr.90-XVI din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției și asigurării unui management eficient al administrării fiscale, pe parcursul anului 2016, de către IFPS au fost elaborate 6 indicații, 2 ordine și o circulară întru prevenirea fraudei și corupției în cadrul SFS:

- Indicația IFPS nr.21 din 15.03.2016 „Cu privire la exercitarea conformă a sarcinilor și atribuțiilor de serviciu de către angajații SFS”;
- Indicația IFPS nr.35 din 03.05.2016 „Cu privire la respectarea regimului de declarare a conflictului de interese și intereselor personale”;
- Indicația IFPS nr.41 din 23.05.2016 „Cu privire la instruirea angajaților SFS”;
- Indicația IFPS nr.65 din 13.07.2016 cu privire la abrogarea Indicației IFPS nr.45 din 10.04.2014;
- Indicația IFPS nr.77 din 27.09.2016 cu privire la denunțarea influențelor necorespunzătoare;

- Indicația IFPS nr.87 din 26.10.2016 cu privire la exercitarea conformă a atribuțiilor și sarcinilor de serviciu de către angajații SFS;

- Circulara IFPS nr. 26-03-09-456/6770 din 23.08.2016 (s-a remis cu titlu de informare Legea nr.102 din 21.07.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.25-XVI din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, Legea nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea nr.325 din 23.12.2013 privind testarea integrității profesionale), legea a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.256-264/547 din 12.08.2016 și va intra în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării (12.11.2016).

- Ordinul IFPS nr.376 din 18.04.2016 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni anticorupție al SFS pentru perioada 2016-2018” (plasat pe pagina web a SFS, la compartimentul *Activitatea anticorupție*);

- Ordinul IFPS nr.863 din 06.09.2016 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului declarațiilor privind conflictele de interese și modul de declarare și soluționare a conflictului de interese.

Materialele respective au fost aduse la cunoștința angajaților SFS prin e-mail.

În scopul asigurării implementării pct.1.11 din *Planul de acțiuni anticorupție al SFS pentru perioada 2016-2018* și pct.20 din *Planul de instruire internă a funcționarilor fiscali din cadrul Serviciului Fiscal de Stat pentru anul 2016 din 08.02.2016*, în vederea prevenirii actelor de corupție și actelor conexe corupției în activitatea angajaților Serviciului Fiscal de Stat, în baza Indicației IFPS nr. 41 din 23.05.2016 și în conformitate cu acordul de cooperare între Centrul Național Anticorupție și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în lunile iunie și septembrie 2016 au fost planificate și desfășurate 7 seminare de instruire, fiind instruiți 255 funcționari fiscali din cadrul SFS.

Întru sensibilizarea opiniei publice împotriva corupției și încurajarea publicului de a denunța actele de corupție și actele conexe corupției, de către IFPS au fost confecționate 3000 flayere cu tematica „Corupția dăunează grav sănătății”, care au fost distribuite în adresa inspectoratelor fiscale de stat teritoriale care au fost plasate la loc vizibil.

Totodată, întru asigurarea implementării Planului cursurilor de dezvoltare profesională internă și externă a personalului din cadrul Serviciului Fiscal de Stat pentru anul 2016, prin desfășurarea seminarului cu genericul „**Prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 „Privind protecția datelor cu caracter personal” și Hotărârea Guvernului Nr. 1123 din 14.12.2010 privind aprobarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal**” și în conformitate cu Acordul de Cooperare încheiat între Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în luna aprilie 2016 au fost instruiți 262 funcționari fiscali.

X. Sistemul de management financiar și control intern public

În scopul asigurării controlul financiar public intern, pe parcursul anului 2016, a fost asigurată realizarea a 5 misiunii de audit intern, dintre care:

- 1 misiune de audit de consiliere în cadrul IFPS;
- 4 misiuni de audit de asigurare, inclusiv:
 - 1 misiune de audit de sistem (IFS pe r-nul Chișinău);
 - 2 misiuni de audit de performanță (Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Direcția generală administrarea marilor contribuabili și Direcția achiziții publice și gestionare patrimoniu);
 - 1 misiune de conformitate (IFS pe mun. Chișinău).

Ca rezultat al realizării misiunilor de audit intern, în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Audit Intern și a Normelor metodologice pentru implementarea auditului intern în sectorul public, au fost întocmite și prezentate conducerii IFPS, 5 Rapoarte de audit intern, în care au fost formulate 49 de recomandări de îmbunătățire a sistemelor de management financiar și control, fiind acceptate în totalitate de către managerii operaționali.

În scopul asigurării principiului transparenței decizionale și buneii guvernări a fost desfășurată procedura de evaluare a sistemului existent de management financiar și control, prin întocmirea Raportului privind organizarea și funcționarea sistemului de management financiar și control și emiterea Declarația privind buna guvernare în conformitate cu prevederile alin.(1) al art.16 al Legii nr.229 din 23.09.2010 „Privind controlul financiar public intern”.

Declarația privind buna guvernare pentru anul precedent a fost emisă și plasată pe pagina oficială a autorității www.fisc.md.

XI. Cooperare și asistență internațională

Proiectul de cooperare între Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Agenția Fiscală Suedeză

Serviciul Fiscal de Stat, acum trei ani, și-a propus parcurgerea unei căi spre o organizație modernă, orientată spre contribuabil, o administrație fiscală transparentă, care își tratează clienții în mod responsabil, bucurându-se de încredere în rîndul cetățenilor.

Grație Acordului de colaborare cu Agenția Fiscală Suedeză, în cadrul Proiectului de cooperare între Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Agenția Fiscală Suedeză pentru anii 2013-2016, primii pași în procesul de modernizare europeană a fiscoului au fost remarcați și apreciați de societate.

La data de 22 noiembrie 2016, a avut loc încheierea unuia dintre celui mai mare și de succes proiect „***Proiectul de cooperare între Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Agenția Fiscală Suedeză***”, finanțat de către Agenția suedeză pentru cooperare internațională și dezvoltare (SIDA).

Cooperarea cu Agenția Fiscală Suedeză a favorizat dezvoltarea unor relații noi între Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili, fiind create pîrghii de încredere reciprocă și colaborare. Prin intermediul acestui proiect, Serviciul Fiscal de Stat a putut să obțină o nouă imagine nu doar pentru societate și parteneri, dar și în cadrul organismelor internaționale, fiind remarcate realizările și practicile eficiente utilizate în relația cu contribuabilii.

Proiectul a oferit posibilitatea de a modifica mecanismele și tehnicile de management pe diverse domenii, cel mai mare efort fiind depus în elaborarea unor metode eficiente în domeniul controlului fiscal. Aceste metode au fost acumulate în „Manualul de control fiscal”, prin care practicile aplicate în domeniul controlului fiscal au fost standardizate, ceea ce permite aplicarea univocă a acestora.

Scopul acestui proiect a fost atins prin schimbarea unghiului de cooperare dintre Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili, fiind cuantificat suportul considerabil și transferul masiv de experiență și practici novatoare atît pe dimensiunea reformării instituției, cît și în sensul relaționării eficiente cu contribuabilii.

Proiectului dat i s-a atribuit lozinca „***I am proud of...***” de către coordonatorul național de programe din cadrul Ambasadei Suediei, dna Daniela Vidaicu, care a evidențiat succesul acestei colaborări și cu care „se poate mândri” atît Agenția suedeză pentru cooperare internațională și dezvoltare, cît și Agenția Fiscală Suedeză.

Odată cu finisarea Proiectului de cooperare dintre IFPS și AFS pentru anii 2013 – 2016, au fost declanșate negocierile privind lansarea unui nou proiect. Astfel, au fost identificate domeniile de cooperare, iar în cadrul unui atelier de lucru a fost elaborat proiectul planului de acțiuni pe domeniile în cauză.

Proiectul de modernizare a administrației fiscale TAMP

În conformitate cu prevederile Legii nr.44 din 02.04.2015 pentru ratificarea Acordului de grant Nr.TF017415 dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea pregătirii de implementarea cu succes a Proiectului de modernizare a administrării fiscale (TAMP), în perioada noiembrie 2015 – aprilie 2016 în cadrul IFPS s-a realizat Proiectul Pregătitor. Astfel, în cadrul ședinței Comitetului Director al Proiectului pregătitor pentru implementarea TAMP, din 28 aprilie 2016, au fost prezentate următoarele livrabile:

- catalogul proceselor de business al Serviciului Fiscal de Stat;
- catalogul de cerințe și specificații pentru viitorul sistem informațional integrat de management fiscal (SIMF);
- raportul de tranziție, care include strategia de achiziții pentru SIMF;
- raportul final privind implementarea Proiectului pregătitor.

La data de 06 iunie 2016 a fost semnat Acordul de împrumut și Acordul de finanțare de către Asociația Internațională de Dezvoltare și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Prin urmare, la data de 23 septembrie 2016 prin Legea nr.225 a fost ratificat Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de modernizare a administrării fiscale (TAMP).

Proiectul care urmează a fi implementat va contribui la îmbunătățirea aranjamentelor instituționale și sistemului de management a SFS pentru a implementa un sistem automatizat, cu discreție redusă și bazat pe riscuri. Proiectul va oferi suport pentru: elaborarea metodologiilor și proceduri de colectare a veniturilor; perfecționarea sistemului IT și a altor infrastructuri tehnologice și a sistemelor de instruire, îmbunătățirea controlului fiscal și a sistemului operațional, precum și asistență tehnică pentru a susține deciziile manageriale ale SFS privind structura organizațională.

Preluarea bunelor practici ale UE - România

La data de 04.11.2016 la București, România, a fost semnat **Memorandumul privind schimbul de experiență și preluarea celor mai bune practici în domeniul administrației fiscale** dintre Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Agenția Națională de Administrare Fiscală a României.

Memorandumul cuprinde articole ce specifică sfere ale schimbului de practici: organizarea activității și administrarea autorităților fiscale, administrarea veniturilor, aplicarea tehnologiilor informaționale, instruirea funcționarilor fiscali, managementul relației cu contribuabilii, pregătirea și realizarea programelor educaționale etc.

Cooperarea bilaterală se va realiza sub formă de seminare, vizite ale delegațiilor, întrevederi/ședințe individuale.

Documentul a fost semnat de către Eugen-Dragoș Doroș – Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală a României și Serghei Pușcuța – Șeful Inspectoratului Fiscal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

XII. Reforma Serviciului Fiscal de Stat

Serviciul Fiscal de Stat trece printr-o perioadă marcată de provocări majore ce țin de identificarea unei structuri organizaționale adecvate, care să permită prestarea unor servicii calitative către contribuabili în paralel cu creșterea eficienței activităților, reflectată în principal de creșterea gradului de colectare și de fortificare a organizației instituționale și operaționale.

În vederea asigurării obiectivului menționat, a apărut necesitatea de creare a cadrului legislativ necesar pentru implementarea strategiei de majorare a nivelului de conformare fiscală a contribuabililor și eficientizarea procesului de administrare fiscală. În acest sens, a fost elaborat proiectul de lege privind Serviciul Fiscal de Stat, precum și proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (inclusiv a Codului fiscal), prin care s-a propus revizuirea statutului juridic al IFPS și al inspectoratelor fiscale teritoriale și crearea unui organ unitar de administrare fiscală – Serviciul Fiscal de Stat cu statut de persoană juridică, precum și investirea Serviciului Fiscal de Stat cu drepturi și atribuții de organ de constatare al infracțiunilor economico-financiare, infracțiunilor care implică nemijlocit executarea obligațiilor fiscale față de buget. O astfel de reformă majoră, care va avea și un impact major asupra țării, va avea șanse mari de succes în momentul în care sunt îndeplinite în mod cumulativ câteva condiții. Astfel, pe de o parte entitatea trebuie pregătită pentru o astfel de schimbare, iar pe de altă parte trebuie să se

înțelegă foarte clar unde se dorește a ajunge, cum se definesc și care sunt caracteristicile entității în acel punct (funcții, activități, structură).

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat își propune un nou concept de reorganizare a Serviciului Fiscal de Stat, care împreună cu alte măsuri, vor reprezenta soluția pentru eficientizarea și modernizarea sistemului de administrare fiscală, și care vor contribui la majorarea conformării voluntare și creșterea veniturilor bugetare.

În scopul asigurării implementării cu succes a procesului de reorganizare Serviciului Fiscal de Stat, a fost instituită prin Ordinului IFPS nr.539 din 14.06.2016 Echipa de management al schimbării (în continuare EMS), echipa responsabilă de managementul schimbării în cadrul entității.

De către membrii acesteia, a fost descris primordial Conceptul de reorganizare a Serviciului Fiscal de Stat.

Proiectul conceptului de reorganizare a Serviciului Fiscal de Stat întrunește soluția pentru eficientizarea și modernizarea autorității fiscale, care împreună cu alte măsuri, vor contribui la majorarea conformării voluntare și creșterea veniturilor bugetare.

Conceptul de reorganizare a Serviciului Fiscal de Stat este compus din următoarele componente:

- I. Descrierea situației actuale;
- II. Identificarea problemei;
- III. Eficientizarea prin reorganizare;
- IV. Beneficii;
- V. Beneficiari și impactul prognozat.

Axele prioritare ale procesului de reformare și reorganizare a Serviciului Fiscal de Stat vor fi atinse prin prisma următoarelor obiective:

Obiectiv 1: Creșterea gradului de conformare benevolă a contribuabililor

Obiectiv 2: Prestarea serviciilor calitative contribuabililor

Obiectiv 3: Reducerea costurilor de administrare fiscală

Obiectiv 4: Consolidarea acțiunilor de combatere a evaziunii fiscale

Obiectiv 5: Serviciul fiscal de stat – loc atractiv de muncă

Proiectul conceptului de reorganizare a SFS propune o nouă viziune și misiune care se va materializa prin modificarea structurii organizatorice. Totodată, în cadrul acestuia sunt descrise următoarele componente:

- situația actuală a sistemului de administrare fiscală al Republicii Moldova;
- analiza de tip SWOT care evidențiază în mod clar că una dintre principale probleme ține de asigurarea managementului performanței la nivelul IFPS urmare a structurării geografice a celor 35 de oficii regionale cu statut de persoane juridice, în contextul descentralizării multor funcții și operațiuni, precum și centralizării unor funcționalități strategice;
- obiectivele generale prin prisma cărora urmează a fi atinse axele prioritare ale procesului de reformare și reorganizare a SFS, descrierea instrumentelor și a indicatorilor de rezultat scontati;
- beneficiarii și impactul prognozat al restructurării;
- proiectul noii organigrame a Serviciului Fiscal de Stat.

Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016 a aprobat modificări și completări la Codul fiscal prin care s-a dispus reorganizarea de la 1 aprilie 2017 a celor 36 organe fiscale existente într-o singură persoană juridică – Serviciul Fiscal de Stat.

XIII. Utilizarea serviciilor electronice

Cu referire la utilizarea serviciilor electronice, în perioada ianuarie-decembrie 2016, au fost înregistrate următoarele date statistice:

1) Subsistemul „e-Cerere”. Datele statistice privind utilizarea modulelor „Înregistrarea on-line a subdiviziunilor” și „Înregistrarea on-line a plătitorilor TVA” se prezintă în tabelul nr. 1.

Tabel nr. 1

Nr. d/o	Denumirea	Ian. 2016	Feb. 2016	Mar. 2016	Apr. 2016	Mai 2016	Iun. 2016	Iul. 2016	Aug. 2016	Sept. 2016	Oct. 2016	Noiemb. 2016	Decemb. 2016	Total
Nr. total de cereri prezentate														
1.	Modulul „Înregistrarea on-line a subdiviziunilor”	3817	4624	4554	4360	4417	4710	4418	3929	4574	4131	4962	4527	53023
2.	Modulul „Înregistrarea on-line a plătitorilor TVA”	197	203	214	225	184	191	189	190	214	190	234	254	2485
Nr. total de cereri acceptate														
3.	Modulul „Înregistrarea on-line a subdiviziunilor”	3269	3967	3941	3764	3737	4087	3741	3268	3767	3427	4234	3820	45022
4.	Modulul „Înregistrarea on-line a plătitorilor TVA”	182	187	203	208	170	173	174	179	192	179	219	168	2234

2) **Subsistemul „Declarație electronică”**. Numărul total al dărilor de seamă prezentate divizate pe categorii, se prezintă conform tabelului nr. 2.

Tabel nr. 2

Nr. d/o	Categori	Ian.		Feb.		Mar.		Apr.		Mai		Iun.		Iul.		Aug.		Sept.		Oct.		Noiem		Decem		Total	
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
1.	Pe suport de hîrtie (procesare manuală)	85 073	77 032	37 454	30 700	141 009	117 480	57 471	52 061	19 820	16 448	21 493	17 402	63 367	53 303	19 708	14 856	20 127	13 979	59 377	44 958	22 369	13 048	24 472	14 028	571 740	465 295
2.	Declarații cu bar-code	15 275	14 196	7 984	22 217	82 476	107 128	10 237	14 322	4 628	9 368	5 049	9 282	10 921	12 668	5 190	5 960	5 990	7 229	108 19	117 41	6 673	82 38	8 194	6 828	173 436	229 177
3.	Declarații electronice	145 628	161 500	60 546	69 300	95 903	104 613	109 834	118 111	57 803	61 231	62 255	65 590	121 306	125 447	56 948	62 344	57 442	65 873	112 040	128 658	61 504	69 490	67 072	75 231	1 008 281	1 107 388

3) **Subsistemul „e-Factura”**. Numărul total al agenților economici conectați la sistem constituie **50543**. Numărul total al agenților economici care au eliberat facturi fiscale pe parcursul perioadei ianuarie-decembrie 2016 se prezintă conform tabelului nr. 3.

Tabel nr. 3

Nr. d/o	Denumirea	Ian. 2016	Febr. 2016	Mart. 2016	Apr. 2016	Mai 2016	Iunie 2016	Iulie 2016	Aug. 2016	Sept. 2016	Octom. 2016	Noiemb. 2016	Decemb. 2016
1.	Numărul total al agenților economici care au eliberat facturi fiscale	1465	1720	1864	1918	1978	2075	2148	2127	2351	2431	2493	2801

4) Subsistemul „Contul curent al contribuabilului”. Pe parcursul perioadei ianuarie-decembrie 2016, de către contribuabili și funcționarii fiscali au fost generate în total **3 645 951** rapoarte. Numărul rapoartelor generate în dinamică se prezintă în tabelul nr.4.

Tabel nr. 4

Nr. d/o	Tipul rapoartelor	Ian. 2016	Feb. 2016	Mart. 2016	Apr. 2016	Mai 2016	Iunie 2016	Iulie 2016	Aug. 2016	Sept. 2016	Octomb. 2016	Noiemb. 2016	Decemb. 2016	Total
1.	Rapoarte generate de funcționari fiscali	185710	199124	234005	237468	232833	241730	226035	193024	223243	2104474	221730	217451	2622827
2.	Rapoarte generate de contribuabili	98792	106141	116797	87515	78466	80173	79061	68123	74375	78208	75225	80248	1023124

5) Subsistemul „Comanda online a formularelor tipizate”. Numărul comenzilor formularelor tipizate cu regim special și numărul comenzilor de serie și diapazon al formularelor tipizate cu regim special pentru perioada ianuarie-decembrie 2016 se prezintă conform tabelului nr. 5.

Tabel nr. 5

Nr. d/o	Denumirea	Ian. 2016	Febr. 2016	Mart. 2016	Apr. 2016	Mai 2016	Iunie 2016	Iulie 2016	Aug. 2016	Sept. 2016	Octomb. 2016	Noiemb. 2016	Decemb. 2016	Total
1.	Nr. comenzilor formularelor tipizate cu regim special	2416	3176	3205	3084	3353	3685	4843	4530	5606	5089	5327	5547	49861
2.	Nr. comenzilor de serie și diapazon al formularelor tipizate cu regim special	362	475	574	611	564	555	514	600	705	656	691	748	7055

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în colaborare intensă cu IS „Fiscservinform,, și-a propus realizarea unui șir de proiecte care vor îmbunătăți deservirea contribuabililor, administrarea fiscală precum și va contribui pozitiv în activitatea de zi cu zi a contribuabililor. Astfel se lucrează și s-au lansat sisteme informaționale:

I. **SIA „Dosarul contribuabilului”**, conform Ordinului comun IFPS și Î.S. „Fiscservinform” nr. 20 din 27.01.2016, și respectiv nr. 11 din 27.01.2016, sistemul a fost lansat în exploatare experimentală pentru perioada 28.01.2016-26.02.2016. Totodată, conform Ordinului IFPS nr. 613 din 01.07.2016, sistemul a fost lansat în exploatare industrială din 01.07.2016.

II. Referitor la prezentarea informației aferente **SIA „Documente fiscale interne”**, menționăm că pe parcursul perioadei ianuarie-septembrie a anului 2016 au fost executate lucrări de elaborare, coordonare și avizare a sarcinii tehnice aferente implementării sistemului. Totodată, conform Ordinului IFPS nr. 996 din 10.10.2016, cu modificările și completările ulterioare, sistemul a fost lansat în exploatare experimentală, pentru perioada 12.10.2016-31.10.2016.

III. A fost lansat în exploatare industrială modulul Restituire Impozit pe venit persoane fizice din cadrul sistemul informațional automatizat SMC prin Ordinul IFPS nr. 1012 din 13.10.2016 Cu privire la lansarea în exploatare industrială a Sistemului informațional automatizat „**SMC RIV Persoane fizice**”.

IV. În scopul gestionării impozitului pe avere a fost lansat în exploatare industrială **SIA „Impozit pe avere”** prin Ordinul IFPS nr. 1114 din 01.11.2016 cu privire la lansarea în exploatare industrială SIA „Impozit pe avere”.

În scopul optimizării și eficientizării prestării consultației telefonice contribuabililor, prin extrasul din procesul-verbal al ședinței Colegiului Ministerului Finanțelor nr. 6/1 din 20.12.2016 s-a decis transmiterea atribuțiilor de consultanță telefonică privind aplicarea legislației fiscale către Î.S. „Fiscservinform” – **0 8000 1525**, cu punerea în aplicare de la 1 ianuarie 2017, astfel Centrul de Apel fiind extins în prestarea serviciilor.